

Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2018

Chris Steeman en Tom Sierens

Samenvatting. Een aantal nieuwe provinciegegevens en andere interessante waarnemingen van Lepidoptera in 2018 worden gemeld evenals enkele oudere gegevens. De hele lijst is alfabetisch gerangschikt en volgt de systematiek en nomenclatuur volgens de Catalogus van de Belgische Lepidoptera (De Prins 2016). Verschillende nieuwe soorten voor de Belgische fauna worden vermeld: *Elachista consortella*, *Eublemma candidana*, *Gelechia sestertiella*, *Gnorimoschema herbichii*, *Karsholtia marianii*, *Oegoconia novimundi*, *Phyllocnistis extrematrix*, *Hypsopygia nostralis* en *Stigmella freyella*.

Abstract. Some new province records and interesting observations of Lepidoptera in 2018 are mentioned. The whole list is arranged in alphabetical order and follows the systematics and nomenclature according to Catalogus van de Belgische Lepidoptera (De Prins 2016). Several new Belgian species are mentioned: *Elachista consortella*, *Eublemma candidana*, *Gelechia sestertiella*, *Gnorimoschema herbichii*, *Karsholtia marianii*, *Oegoconia novimundi*, *Phyllocnistis extrematrix*, *Hypsopygia nostralis* and *Stigmella freyella*.

Résumé. Plusieurs données provinciales et nouvelles sont mentionnées, ainsi que quelques observations intéressantes en 2018. La liste est rangée alphabétiquement et suit la systématique et nomenclature suit du Catalogus van de Belgische Lepidoptera (De Prins 2016). Des nouvelles espèces pour la Belgique sont mentionnées: *Elachista consortella*, *Eublemma candidana*, *Gelechia sestertiella*, *Gnorimoschema herbichii*, *Karsholtia marianii*, *Oegoconia novimundi*, *Phyllocnistis extrematrix*, *Hypsopygia nostralis* et *Stigmella freyella*.

Key words: Lepidoptera – faunistics – Belgium.

Steeman C.: Koning Albertlei 90, B-2950 Kapellen. christiaan.steeman@gmail.com

Sierens T.: Tijkstraat 6, B-9000 Gent. sierenstom@gmail.com

Inleiding

In deze vaste rubriek worden de meest interessante waarnemingen van Lepidoptera uit het voorbije jaar (en eventueel vorige jaren) geciteerd. Vele van de nieuwigheden in dit artikel vermeld, zijn reeds gepubliceerd op de website van de Belgische Lepidoptera (De Prins & Steeman 2003–2018). De hele lijst is alfabetisch gerangschikt volgens familie-, genus- en soortnaam; zo sluit hij beter aan bij de gegevens op de website. Systematiek en nomenclatuur volgens de Catalogus van de Belgische Lepidoptera (De Prins 2016). Afkortingen: AN = Antwerpen, VBR = Vlaams-Brabant, BR = Brabant, BW = Brabant Wallon, HA = Hainaut, LG = Liège, LI = Limburg, LX = Luxembourg, NA = Namur, OV = Oost-Vlaanderen en WV = West-Vlaanderen.

Autostichidae

Oegoconia novimundi (Busck, 1915). Eén ♂ op 07.x.2018 te Sint-Denijs-Westrem (OV), leg. J. Dewolf, gen. det. D. De Groote. **Deze soort is nieuw voor BE.**

Argyresthiidae

Argyresthia abdominalis Zeller, 1839 – oranje vlekpedaalmot. Zes ex. op 02.vi.2018 te Les Pairées Ouest nabij Resteigne (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LX.

Argyresthia fundella (Fischer von Röslerstamm, 1835) – grofgevlekte pedaalmot. Eén bewoonde mijn met rups in *Abies* sp. (zilverspar sp.) op 04.iii.2018 in Groenhovebos / De Nachtegaal te Torhout (WV), leg. W. Declercq. Nieuw voor WV.

Argyresthia glaucinella Zeller, 1839 – schorspedaal-

mot. Eén ♂ op 13.vii.2018 te Torgny (LX), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. C. Steeman. Deze zeer zeldzame soort is nieuw voor LX.

Bucculatricidae

Bucculatrix cristatella (Zeller, 1839) – duizendblad-ooglapmot. Eén ex. op 19.ix.2018 te Stockay nabij Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck *et al.* Nieuw voor LG.

Coleophoridae

Coleophora ahenella von Heinemann, 1877 – heksenmutskokermot. Eén koker op 19.v.2018 te Averbode (VBR), leg. F. Van de Meutter. Eén koker op 17.xi.2016 in Polygoonbos te Zonnebeke (WV), leg. M. Willems. Nieuw voor VBR en WV.

Coleophora alcyonipennella (Kollar, 1832) – metaalkokermot. Eén ex. op 06.vii.2013 te Nismes (NA), leg. D. Sloommaekers, gen. det. H. van der Wolf. Nieuw voor NA.

Coleophora albitarsella Zeller, 1849 – zwarte weidekokermot. Eén ♂ op 20.vi.2015 in Demerbroeken te Zichem (VBR), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor VBR.

Coleophora artemisicolella Bruand, 1855 – bijvoetbloemkokermot. Eén vraatspoor in een bloemhoofdje van *Artemisia vulgaris* (bijvoet) op 04.iii.2018 in Décanteurs d'Eghezée te Longchamps (NA), leg. T. Mariage. Eén koker op een bloemhoofdje van *Artemisia vulgaris* (bijvoet) op 07.ix.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor NA en LG.

Coleophora lutipennella (Zeller, 1838) – gewone eikenkokermot. Eén ♂ 22.vii.2017 in La Rochette te Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert

Nieuw voor LG.

***Coleophora ornatipennella* (Hübner, 1796)** – graskokermot. Eén ♂ op 28.v.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), leg. S. Wullaert & C. Steeman, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG.

***Coleophora paripennella* Zeller, 1839** – bronskokermot. Vijf kokers op *Cirsium arvense* (akkerdistel) op 10.viii.2018 in Dunbergbroek te Holsbeek (VBR), leg. C. Van Steenwinkel. Nieuw voor VBR.

***Coleophora potentillae* Elisha, 1885** – braamkokermot. Eén koker op *Betula pendula* (ruwe berk) op 11.x.2016 in Walenbos te Sint-Joris-Winge (VBR), leg. W. Veraghtert. Nieuw voor VBR.

***Coleophora saponariella* Heeger, 1848** – zeepkruidkokermot. 195 kokers op *Saponaria officinalis* (zeepkruid) op 09.vii.2018 te Virton (LX), leg. C. Steeman *et al.* Tien kokers op *Saponaria officinalis* (zeepkruid) op 04.viii.2018 te Lebbeke (OV), leg. R. Meert. Nieuw voor LX en OV.

***Coleophora saxicolella* (Duponchel, 1843)** – donkere meldekokermot. Eén ♀ op 20.viii.2018 in Doornpanne te Koksijde (WV), leg. S. Wullaert *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor WV.

***Coleophora sternipennella* (Zetterstedt, 1839)** – ganzenvoetkokermot. Eén ♂ op 12.viii.2018 in Negenoord-Kerkeweerd te Dilsen-Stokkem (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI.

***Coleophora striatipennella* Nylander, 1848** – muurkokermot. Twee ♂ op 06.vii.2017 te Comogne nabij Focant (NA), leg. C. Steeman, gen. det. G. De Prins. Nieuw voor NA.

***Coleophora tamesis* Waters, 1929** – zompruskokermot (fig. 1). Acht kokers op *Juncus articulatus* (zomprus) op 25.viii.2018 te Fouches nabij Arlon (LX) en zestien kokers op 07.ix.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), beide leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LX en LG.



Fig. 1. *Coleophora tamesis*, Waters, 1929, 25.viii.2018, Marais du Landbruch (LX), © C. Steeman.

***Coleophora trifariella* Zeller, 1849** – bremskokermot. Eén koker op 15.iv.2014 te Vielsalm (LX), leg. W. Declercq. Nieuw voor LX.

***Coleophora vestianella* (Linnaeus, 1758)** – zandmeldekokermot. Eén ♀ op 23.ix.2018 op Belvédère te Han-

sur-Lesse (NA), S. Wullaert *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor NA.

Cosmopterigidae

***Sorhagenia janiszewskae* Riedl, 1962** – wegedoorn-twijgmot. Vier ♂ op 29.vii.2018 te Moeskroen (HA), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert & C. Steeman. Nieuw voor HA.

Crambidae

***Ancylolomia palpella* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – kromvleugellichtmot. Eén ex. op licht op 31.vi.2018 te Zemst (VBR), leg. T. Deroover en één ex. op dezelfde dag te Hoogstraten (AN), leg. B. Hoeymans. Nieuw voor VBR en AN.

***Crambus ericella* (Hübner, 1813)** – heidegrasmot. Eén ♂ op 22.vii.1983 in Roelandsveld te Dilbeek (VBR), leg. & gen. det. W. Troukens. Nieuw voor VBR.

***Paracorsia repandalis* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – honingbandmot. Eén ex. op 12.ix.2018 te Ieper (WV), leg. M. Willems. Voor zover is gekend, is dit de tweede waarneming van deze zeer zeldzame trekvlinder in België; de eerste waarneming dateerde van 1906. Nieuw voor WV.

***Pyrausta obfuscata* (Scopoli, 1763)** – roestige donderkruidmot. Eén rups tussen samengesponnen bladeren van *Inula conyzae* (donderkruid) op 06.xi.2018 te Flône nabij Stockay (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor LG.

***Schoenobius gigantella* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – rietsnuitmot. Vier ex. op 16.v.2018 te Stockay nabij Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck *et al.* Nieuw voor Wallonië en LG.

***Spoladea recurvalis* (Fabricius, 1775)** – spinaziemot. Eén ex. op 17.x.2018 te Hooglede (WV), leg. W. Declercq (fig. 2). Nieuw voor WV.



Fig.2. *Spoladea recurvalis* (Fabricius, 1775) Hooglede (WV) leg. W. Declercq.

Drepanidae

***Sabra harpagula* (Esper, 1786)** – linde-eenstaart. De soort blijkt bij nader onderzoek van de bossen van de

Gaume hier nog op veel plaatsen goed vertegenwoordigd te zijn (bv. tien ex. op 9.vii.2018, Bois de Guéville te Torgny, leg. S. Wullaert, C. Steeman *et al.*). De soort blijkt zelfs ook noordelijker, in de bossen van de Ardennen aanwezig te zijn (13.vii.2018, Les Hayons, leg. L. Kestermont en M. Henry).

Depressariidae

***Depressaria chaerophylli* Zeller, 1839** – kervel-platlifje. twee ex. op 21.iv.2018 te Stockay nabij Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor LG.

***Depressaria ultimella* Stainton, 1849** – torkruid-platlifje. Eén ex. op 26.viii.2016 in Snippenweide te Eine nabij Oudenaarde (OV), leg. D. De Groote *et al.* Nieuw voor OV.

Elachistidae

***Elachista adscitella* Stainton, 1851** – ruwe smeelmineermot. Eén ex. op 14.vii.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), leg. J. Elst *et al.*; twee ♂ op 12.vii.2018 in Vallée de Laclaireau te Ethe (LX), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LG en LX.

***Elachista bedellella* (Sircom, 1848)** – glanshavermineermot. Eén ♂ op 19.v.2018 in Doornpanne te Koksijde (WV), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor WV.

***Elachista bifasciella* Treitschke, 1833** – tweebandgrasmineermot. Zes ex. op 24.v.2015 te Oignies-en-Thiérache (NA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor NA.

***Elachista bisulcella* (Duponchel, 1843)** – duinrietmineermot. Eén ♂ op 23.vii.2018 in Domaine des Grottes te Han-sur-Lesse (NA), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor NA.

***Elachista consortella* Stainton, 1851** – kustgrasmineermot. Eén ex. op 02.vi.2017 in IJzermondung te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour *et al.*, gen. det. R. Recour. Eén ♂ op 17.ix.2018 te Han-sur-Lesse (NA), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. S. Wullaert. **Nieuw voor de Belgische fauna** en nieuw voor WV en NA.

***Elachista pollinariella* Zeller, 1839** – gepunteerde grasmineermot. Eén ex. op 21.v.2018 te Sint-Denijs-Westrem nabij Gent (OV), leg. J. Dewolf. Nieuw voor OV.

***Elachista subnigrella* Douglas, 1853** – kalkgraslandmineermot. Eén ♂ op 08.v.2018 te Resteigne (LX), leg. & gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LX.

***Elachista unifasciella* (Haworth, 1828)** – dwarsbandgrasmineermot. Eén ♂ op 23.vi.2017 te Amberloup (LX), leg. D. De Mesel, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LX.

***Elachista utionella* Frey, 1856** – gevlekte zeggemineermot. Eén ex. op 25.vii.2012 te Muizen nabij Mechelen (AN), leg. G. Verbeylen. Eén ex. op 24.vii.2013 te Zichem (VBR), leg. W. Veraghtert *et al.* Eén ex. op 18.vii.2014 te Matagne-la-Grande nabij Doische (NA), leg. P. Vanmeerbeeck. Eén ex. op 20.vii.2016 in IJzermondung te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour *et al.* Eén ♂ op 27.v.2018 in Koerselse heide te Koersel (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Eén ex.

op 27.vii.2018 te Melsen nabij Merelbeke (OV), leg. H. Van Doorslaer *et al.* Nieuw voor AN, VBR, NA, WV, LI en OV.

***Stephensia brunnichella* (Linnaeus, 1767)** – halsbandmineermot. Eén ♀ op 08.v.2018 te Wiesme nabij Beauraing (NA), leg. & gen. det. C. Steeman. In het najaar werden bewoonde mijnen van de soort gevonden op 14.xi.2018 in Tienne aux Boulis te Nismes (NA) en Le Gros Tienne te Lavaux-Sainte-Anne (NA), leg. R. Meert en op 16.xi.2018 te Modave (LG), leg. P. Vanmeerbeeck (fig 3 & 4). Het was geleden van 1862 dat de soort werd waargenomen in België. Nieuw voor NA en LG.



Fig. 3. *Stephensia brunnichella* (Linnaeus, 1767), 16.xi.2018, Modave (LG) © P. Vanmeerbeeck.



Fig. 4. *Stephensia brunnichella* (Linnaeus, 1767), 16.xi.2018, Modave (LG) © P. Vanmeerbeeck.

Erebidae

***Catocala fraxini* (Linnaeus, 1758)** – blauw weeskind. De opmars van de soort in noordelijke richting gaat verder. Nieuwe vondsten in Mouscron (HA), op de grens met WV (21.viii.2018, leg. C. Gruwier) en in VBR (Huldenberg, 9.ix.2018, leg. J.P. Heiremans) tonen dit aan. Ten zuiden van Samber en Maas is de soort steeds meer een gewone verschijning.

***Catocala fulminea* (Scopoli, 1763)** – gevlamd weeskind (fig. 5). Warmteminnende soort die tot voor kort als een bijzondere rariteit werd beschouwd. In 2018 lokaal al in zeer grote aantallen in de Gaume (51 ex. op 9.vii in Torgny, leg. S. Wullaert, C. Steeman *et al.*) en langsheen de hele

Semoisvallei gevonden, noordelijk tot diep in de Ardennen (10 ex. op 7.vii in Bouillon, leg. E. Van de Sloot en 1 ex. op 28.vii in Vresse, leg. R. Recour).



Fig. 5. *Catocala fulminea* (Scopoli, 1763), 9.vii.2018, Torgny (LX), © C. Steeman.

***Dysauxes ancilla* (Linnaeus, 1767)** – dienaars. Verschillende nieuwe populaties in het Luikse, met exemplaren uit een opvallende tweede generatie in Stockay (twee ex. op 17.x.2018, leg. P. Vanmeerbeeck *et al.*).

***Dysgonia algira* (Linnaeus, 1767)** – bruine prachtuil. Zuidelijke, warmteminnende soort met migratieeigenen die steeds vaker in West-Europa opduikt. Nu ook in Olen (10.vi, 4.vii en 5.vii.2018, leg. A. De Wilde) en Stockay (13.vii.2018, leg. P. Vanmeerbeeck). Nieuw voor AN en LG.

***Eublemma candidana* (Fabricius, 1794)** – wit purperuiltje. Eerste waarneming uit België van een vlinder uit het migrerende genus *Eublemma*, dat sinds enkele jaren fors in opmars is. Het afgevolgen dier werd gevonden in natuurreservaat De Westhoek in De Panne (3.viii.2018, leg. C. Steeman *et al.*, nieuw voor WV en **nieuwe soort voor België**). De soort werd recent ook aangetroffen in het Franse departement Nord (www.lepinet.fr).

***Eublemma purpurina* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – prachtpurperuiltje. Deze zuidelijke migrerende soort rukt verder op en is nu voor het eerst ook in WV gezien, op 4.viii.2018 in Ieper (leg. M. Willems) en op 17.viii.2018 in Ryckelvelde in Sijsele (leg. J. Vanhoutte). Nieuw voor WV.

Gelechiidae

***Acompsia schmidtellus* (Heyden, 1848)** – Limburgse fluweelpalpmot. Eén ex. op 02.vii.2018 te Stockay nabij Amay (LG), leg. P. Vanmeerbeeck *et al.* Nieuw voor LG.

***Aristotelia ericinella* (Zeller, 1839)** – heidepistoolmot. Eén ex. op 08.viii.2018 te Couthuin (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor LG.

***Bryotropha basaltinella* (Zeller, 1839)** – grootvlek-mospalpmot. Eén ex. op 05.viii.2018 te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Carpatolechia decorella* (Haworth, 1812)** – schouder-streepmot. 1 ♂ op 10.vi.2018 te Lamorteau (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

***Carpatolechia notatella* (Hübner, 1813)** – lichte smalpalpmot. Eén ♀ op 27.v.2017 te Ensebach-Our (LG), leg. D. De Groote, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG.

***Caryocolum tricolorella* (Haworth, 1812)** – drie-kleurige kustmot. Eén ex op 28.vii.2018 te Ru des Fagnes te Waimes (LG), leg. D. Gailly & N. Terorde. Nieuw voor LG.

***Gelechia sestertiella* Herrich-Schäffer, 1854** – wit-puntesdoornhaakpalpmot. Eén ex. op 01.vii.2018 op de VUB (Vrije Universiteit Brussel) campus te Elsene (VBR), leg. B. Van Camp. **Nieuwe soort voor de Belgische fauna** en nieuw voor VBR.

***Gnorimoschema herbichii* (Nowicki, 1864)** – schema-motje. Eén ex. op 17.vii.2005 in Doornpanne te Koksijde (WV), leg. C. Steeman *et al.*, conf. W. De Prins. Dit is de eerste en tot hiertoe enige waarneming van deze soort voor België. Voor Nederland zijn de eerste waarnemingen ingevoerd in 2011 (waarnemingen.nl) en is daar ook nog altijd zeer zeldzaam met slechts een dertigtal waarnemingen vooral in Noord-Brabant, Noord- en Zuid-Holland. De rups voedt zich met *Equisetum arvense* (heermoes). In Denemarken worden rupsen gevonden op *Salix repens* (kruipwilg) in zeeduinen. De imago's hebben een vleugelspanwijdte van 10–15 mm en vliegen in onze contreien vanaf begin juni tot eind augustus. **Nieuw voor de Belgische fauna** en voor WV.

***Isophrictis striatella* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – streepbandmot. Twaalf rupsen in *Tanacetum vulgare* (boerenwormkruid) op 02.ii.2018 te Ben-Ahin nabij Huy (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor LG.

***Monochroa lutulentella* (Zeller, 1839)** – spireaboegsprietmot. Eén ♂ op 27.vi.2018 in Ri d'Howisse te Tellin (LX), leg. & gen. det. C. Steeman. Drie rupsen in wortelstokken van *Filipendula ulmaria* (moerasspirea) op 14.xi.2018 in Lessive (NA), leg. R. Meert. Het was geleden van voor 1980 dat deze soort nog werd opgemerkt in België, waarschijnlijk te wijten aan de verborgen levenswijze en minieme aantrekking tot UV licht. Nieuw voor LX.

***Monochroa hornigi* (Staudinger, 1883)** – duizendknoopboegsprietmot. Eén rups op *Persicaria lapathifolia* (beklierde duizendknoop) op 27.ix.2018 in Argilière du Sterrenberg te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Monochroa suffusella* (Douglas, 1850)** – tweevlek-boegsprietmot. Acht ex. op 27.v.2018 op Militair Kamp Beverlo te Koersel (LI) en twee ex. op 04.vi.2018 te Arlon-Toernich (LX), beide leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI en LX.

***Phthorimaea operculella* (Zeller, 1873)** – aardappel-mot. Eén ex. op 03.viii.2018 te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Prolita solutella* (Zeller, 1839)** – zesvlekpalpmot. Eén ex. op 04.vi.2018 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. De soort was voorheen alleen maar waargenomen van lang voor 1980.

***Ptocheuusa paupella* (Zeller, 1847)** – alantpalpmot. Eén ex. op 29.vii.2018 te Argilière du Sterreberg te Moeskroen (HA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor HA.

***Scrobipalpa salinella* (Zeller, 1847)** – zeekraal-zandvleugeltje. Eén ex. op 17.viii.2017 te Wuustwezel

(AN), leg. E. Wille. Eén ex. op 26.vii.2018 te Lembeke (OV), leg. E. Blomme. Eén ex. op 04.viii.2018 te Leuze (HA), leg. T. Mariage. Nieuw voor AN, OV en HA.

***Scrobipalpa ocellatella* (Boyd, 1858)** – bietzandvleugeltje. Eén ex. op 09.ix.2017 te Zichem (VBR), leg. M. Herremans. Eén ex. op 14.vii.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), leg. R. Recour *et al.*, gen. det. R. Recour. Eén ex. op 04.viii.2018 in de Carrière van Bastogne te Bastogne (LX), leg. J. Poncin. Eén ex. op 08.viii.2018 te Lier (AN), leg. W. Veraghtert. Eén ex. op 08.viii.2018 te Cambron-Casteau (HA), leg. B. Van Camp. Nieuw voor VBR, LG, LX, AN en HA. Deze soort is sinds 2018 aan een sterke opmars bezig en is in bijna alle Belgische provincies waargenomen.

***Scrobipalpa tussilaginis* (Stainton, 1867)** – hoefbladpalpmot. twee mijnen op *Tussilago farfara* (klein hoefblad) in Argilière du Sterreberg te Moeskroen (HA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor HA.

***Teleiodes flavimaculella* (Herrich-Schäffer, 1854)** – donkere maanpalpmot. Eén ♂ op 28.v.2018 in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG), leg. C. Steeman & S. Wullaert, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG.

***Tuta absoluta* (Meyrick, 1917)** – tomatenmineermot. Een duizendtal mijnen op *Solanum nigrum* (zwarte nachtschade) op 02.viii.2018 te Kortrijk (WV), leg. D. Derdeyn. Eén ♀ op 07.x.2018 te Lanaye (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor WV en LG.

Geometridae

***Charissa pullata* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – steenoogspanner. Van deze soort van kalkkrotten waren de laatste decennia slechts waarnemingen bekend uit NA (Rochefort, Viroinval en Maasvallei). Bevestiging dat de soort ook nog voorkomt in de Ourthevallei in LG (4 ex. op 1.vii. 2018 in Esneux, waar de soort blijkt gelijktijdig te vliegen met een grote nieuw ontdekte populatie van *Hoplodrina superstes* (Ochsenheimer, 1816) (twijfelstofuul), leg. E. Wille en één ex. op 12.vii. 2018 in Palogne, leg. M. Valdueza).

***Chlorissa cloraria* (Hübner, 1813)** – sierlijke zomer-spanner. Bevestiging dat deze rariteit nog wel degelijk voorkomt in België, met een goede populatie in de omgeving van Theux (ca. twintig ex. op 9.vi.2018, leg. T. Sierens *et al.*). Naar aanleiding van de herontdekking van de soort in Theux heeft Willy De Prins de collectie-exemplaren van het geslacht *Chlorissa* in het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) onderzocht. Hieruit bleek dat tussen exemplaren van *C. viridata* zich ook verkeerd gedetermineerde exemplaren van *C. cloraria* bevonden (afkomstig uit Torgny en Barvaux-sur-Ourthe). Artikel in voorbereiding.

***Deileptenia ribeata* (Clerck, 1759)** – satijnen spikkelspanner. De soort lijkt zich voorzichtig uit te breiden en is in 2018 ook van twee plaatsen in AN bekend (7.vi Kruisberg te Arendonk en 22.vii De Kluis te Oostmalle, leg. W. Veraghtert *et al.*). Nieuw voor AN.

***Eupithecia egenaria* Herrich-Schäffer, 1848** – linde-dwergspanner. Deze spanner, die tot voor enkele jaren

beschouwd werd als een vrijwel exclusieve soort van kasteelparken in de Voorkempen, wordt de laatste tijd op steeds meer plaatsen gezien, onder andere in de parkengordel rond Brussel. Onderzoek in oud collectiemateriaal bracht nu aan het licht dat de soort alleszins al in de Nationale plantentuin van Meise al aanwezig was op 13.v.1998 (leg. en det. O. Van de Kerckhove). Wellicht is de soort in het verleden soms over het hoofd gezien.

***Eupithecia millefoliata* Rössler, 1866** – duizend-bladdwergspanner. Eén ex. op 14.vi.2018 in Tongerlo-Bree, leg. K. Eerdeken. Eerste zekere waarneming sinds vele decennia in LI en daarmee ook in het oosten van het land.

***Eupithecia simpliciata* (Haworth, 1809)** – melde-dwergspanner. Eén ex. op 25.vii.2018 te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Eupithecia subumbrata* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – dwarsbanddwergspanner. Eén ex. in Lembeke (OV) op 12.vi.2018, leg. E. Blomme. Nieuw voor OV.

***Idaea deversaria* (Herrich-Schäffer, 1847)** – dubbel-lijnstipspanner. Eerste waarneming sinds de jaren 1970 in de omgeving van Luik, ver weg van de vindplaatsen in Viroinval en bij Rochefort (één ex. in Chaudfontaine, 6.vi.2018, leg. D. Gailly, fig. 6).



Fig. 6. *Idaea deversaria* (Herrich-Schäffer, 1847), 6.vi.2018, Chaudfontaine, © D. Gailly.

***Idaea sylvestraria* (Hübner, 1799)** – randstipspanner. Merkwaardige nieuwe vindplaatsen van deze traditionele duin- en heidesoort in Marais d'Harchies (HA) op 28.viii.2017 en 31.vii.2018, leg. P. Jenard en in de nabijheid van het Stropersbos in Sint-Gillis-Waas (OV) op 1 en 9.vii.2018, leg. D. Baert. Uit OV is op waarnemingen.be ook een eerdere vondst gepost uit Kallo nabij het Antwerps havengebied op 29.vii. 2011, leg. D. De Mesel. Nieuw voor HA en OV.

***Idaea trigeminata* (Haworth, 1809)** – zuidelijke stipspanner. Zo goed als alle recente Belgische waarnemingen van deze zuidelijke soort met migratieneigingen zijn afkomstig uit de regio Roeselare-Tielt-Waregem. Ook in 2018 werden hier drie exemplaren gevonden, op 16.vi (Wielsbeke, leg. M. Valdueza) en op 17.vi (Sint-Baafs-Vijve, leg. M. Lans en Dentergem, leg. R. Claeys). De soort lijkt zich hier in kleine aantallen te kunnen handhaven.

***Lycia zonaria* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – rouw-randspanner. Eerste bevestiging sinds de jaren 1990 dat de soort nog steeds voorkomt in Belgisch Lotharingen (één ex. op 8.iv.2018 in Autelbas (LX), leg. S. Raison).

***Macaria artesiaria* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – wilgenspanner. Eerste waarneming op Vlaams grondgebied van deze zuidelijke soort, in Grobbendonk (AN) op 19.vii.2018, leg. L. De Ridder. Voor 1980 werd deze soort eenmaal waargenomen in Loën (LG), wat toen beschouwd werd als een incidentele vondst. In Nederland bekend van enkele oude waarnemingen vóór 1982, maar recent meermaals waargenomen in Kreis Kleve in Nordrhein-Westfalen (Duitsland), dichtbij de grens met Nederland (<http://nrw.schmetterlinge-bw.de>). Meer zuidelijk heeft de soort met zekerheid populaties in de Rijnvallei in Rheinland-Pfalz (Duitsland) (<http://rlp.schmetterlinge-bw.de>) en het Lotharingse departement Meurthe-et-Moselle (Frankrijk) (<https://www.lepinet.fr>), dichtbij de Belgische grens. Deze warmteminnende soort is mogelijk in opmars. Artikel volgt.

***Macaria signaria* (Hübner, 1809)** – lariksspanner. Eerste waarneming sinds de jaren 1980 uit het westen van het land, in de nabijheid van een lariksbos in Bourgoyen te Mariakerke bij Gent (OV, 1.vii.2018, leg. P. en M. Vangansbeke).

***Menophra abruptaria* (Thunberg, 1792)** – zwartvlek-spikkelspanner. De kolonisatie van het hele land gaat door en in 2018 is de soort ook op zes plaatsen in LG gevonden. De eerste waarneming was op 19.iv in Fexhe-Slins, leg. R. Weber; op 27.vii werd de vlinder gevonden op de Limburgse grens in Lanaye, leg. G. Band. De soort is nu nog alleen binnen de grenzen van LI en BR nog niet waargenomen. Nieuw voor LG.

***Rheumaptera hastata* (Linnaeus, 1758)** – speerpuntspanner. Eén ex. in het Turnhouts Vennengebied op 20.v.2018, leg. R. Hendrix. Bevestiging dat de soort nog voorkomt in de Antwerpse Kempen.

Glyphipterigidae

***Glyphipterix forsterella* (Fabricius, 1781)** – zegge-parelmot. vijf ex. op 16.v.2018 te Moen nabij Zwevegem (WV), leg. L. Clarysse. Nieuw voor WV.

Gracillariidae

***Caloptilia falconipennella* (Hübner, 1813)** – variabele elzensteltmot. Twee bladmineën op *Alnus glutinosa* (zwarte els) op 28.vii.2018 te Réserve de la Fontaine Bleue te Moeskroen (HA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor HA.

***Caloptilia populetorum* (Zeller, 1839)** – witteberkensteltmot. Eén ex. op licht op 05.viii.2018 te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Parectopa robiniella* Clemens, 1863** – acaciawolkje. (fig. 7). Eén bladmine op 01.vii.2018 te Kontich (AN), leg. K. Maes. Zes bladmineën op 07.vii.2018 in Abeekvallei te Peer (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Drie mineën op 13.viii.2018 te Moen nabij Zwevegem (WV), leg. R. Recour. Tien bladmineën op 20.viii.2018 in de Demervallei te

Rillaar nabij Aarschot (VBR), leg. E. Van de Schoot. Eén bladmine op 31.viii.2018 in Bos t'Ename te Oudenaarde (OV), leg. L. Reyckler. Twee bladmineën op 04.x.2018 te Stockay in Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Al deze bladmineën werden gevonden op *Robinia pseudoacacia* (acacia). De eerste waarneming voor België was in 2007 in NA en na een lange afwezigheid terug in 2018 gevonden in verschillende provincies. Nieuw voor AN, LI, WV, VBR, OV en LG.



Fig. 7. *Parectopa robiniella* Clemens, 1863, 23.x.2018, Modave, © P. Vanmeerbeeck.

***Phyllocnistis extrematrix* Martynova, 1955** – peppel-twijgmineermot. Eén bladmine op *Populus nigra* var. *italica* (Italiaanse populier) op 02.xi.2018 te Kooigen/Sint-Denijs (WV) en te Pepingen (VBR), leg. D. Derdeyn en L. Decrick. Eén mine op *Populus nigra* var. *italica* op 09.xi.2018 te Merelbeke (OV), leg. R. Nossent. Tien mineën op *Populus x canadensis* (canadapopulier) op 18.xi.2018 te Zwijndrecht (AN), leg. R. Meert. Telkens één mine op 25.xi.2018 te Grande Espières en Orroir (HA), leg. C. Gruwier en D. Derdeyn. **Nieuw voor de Belgische fauna** en voor WV, VBR, OV, AN en HA.

***Phyllocnistis labyrinthella* (Bjerkander, 1790)** – labryntmot. Drie mineën op *Populus tremula* (ratelpopulier) op 28.viii.2018 te Gentbrugge. (OV), leg. R. Nossent. Eén mine op *Populus alba* (witte abeel) op 01.ix.2018 in De Blankaart te Woumen nabij Diksmuide (WV), leg. R. Recour. Nieuw voor OV en WV.

***Phyllonorycter issikii* (Kumata, 1963)** – lindevouwmot. Zeven mineën op *Tilia cordata* (winterlinde) op 22.ix.2018 in La Rochette te Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders. Zeven mineën op *Tilia* sp. op 19.x.2018 te Hertberg te Herselt (AN), leg. C. Van Steenwinkel. Nieuw voor LG en AN.

***Phyllonorycter kuhlweiniella* (Zeller, 1839)** – gezaagde eikenvouwmot. Eén ex. 27.vi.2011 te Zarlarding nabij Geraardsbergen (OV), leg. W. Decock. Eén ex. op 04.vii.2014 te Aische-en-Refail (NA), leg. R. Raison & I. Volont. Nieuw voor OV en NA.

***Phyllonorycter nigrescentella* (Logan, 1851)** – tentjesklavervouwmot. Twee mineën op *Vicia sepium* (heggenwikke) op 17.vii.2018 te Arlon (LX), leg. J. Y. Baugnée. Nieuw voor LX.

***Phyllonorycter quinqueguttella* (Stainton, 1851)** – kruipwilgvouwmot. 26 mijnen op *Salix repens* (kruipwilg) op 18.viii.2018 in Vallei van de Ziepbeek te Lanaken (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI.

Phyllonorycter scopariella – bremstengelvouwmot. Eén ♀ op 13.v.2084 in Nationaal Park Hoge Kempen te Maasmechelen (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI.

Heliozelidae

***Heliozela hammoniella* Sorhagen, 1885** – berken-zilvervlekmot. Eén mijn op *Betula* sp. (berk sp.) op 24.x.2015 te Averbode (VBR), leg. P. Wouters & M. Horemans. Nieuw voor VBR.

Meessiidae

***Karsholtia marianii* (Rebel, 1936)** – Karsholts kroeskopje. Eén ♂ op 13.vii.2018 te Torgny (LX), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. C. Steeman. Deze vrijwel overal zeldzame en lokale soort heeft een beperkte verspreiding in Europa en komt voor in Frankrijk (2002), Denemarken, Duitsland (2003), Oostenrijk (1996), Nederland (2015), Noorwegen, Sicilië (Italië; 1934) en Zweden. Gaedike (2015) vermeldt ook Bulgarije en Groothertogdom Luxemburg. De vrij kleine soort heeft een vleugelspanwijdte van 8 – 11 mm. De rupsen van *K. marianii* zijn gebonden aan schimmelmycelia en zijn onder andere gevonden in rottend hout van *Carpinus betulus* (haagbeuk), *Fagus sylvatica* (beuk) en *Corylus avellana* (hazelaar). De rupsen leven sociaal en bedekken de gang waarin ze vertoeven met een soort webachtig spinsel. Imago's vliegen van einde mei tot in augustus met een piek in juli. **Nieuw voor de Belgische fauna** en voor LX.

Micropterigidae

***Micropterix aureatella* (Scopoli, 1763)** – gebandeerde oermot. Eén ex. op 30.v.2014 in Massief van Croix-Scaille te Willerzie nabij Gedinne (NA), leg. L. De Wit. Nieuw voor NA.

***Micropterix mansuetella* Zeller, 1844** – Zeggeoermot. Eén ex. op 14.v.2015 te Buzenol (LX), leg. J. Jansen. Nieuw voor LX.

Momphidae

***Mompha jurassicella* (Frey, 1881)** – wilgenroosjes-boorder. Twee ex. op 29.iv.2010 te Muizen nabij Mechelen (AN), leg. G. Verbeylen. Nieuw voor AN.

Nepticulidae

***Ectoedemia minimella* (Zetterstedt, 1839)** – gerekte berkenblaasmijnmot. Eén bladmine op *Betula pubescens* (zachte berk) op 25.viii.2018 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LX.

***Ectoedemia quinqueella* (Bedell, 1848)** – late eikenmineermot. Drie bladminen op *Quercus robur* (zomereik)

op 14.x.2018 te Warneton nabij Comines-Warneton (HA), leg. M. Willems. Nieuw voor HA.

***Stigmella filipendulae* (Wocke, 1871)** – spirea-mineermot. Zes bewoonde bladminen op *Filipendula ulmaria* (moerasspirea) op 09.ix.2017 in Vallée de l'Emmels te Amel (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LG.

***Stigmella freyella* (Heyden, 1858)** – windmineermot. Dertig bladminen op *Convolvulus arvensis* (akkerwinde) op 10.viii.2018 in IJzermonding te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour *et al.* en één mijn dezelfde dag te Oostduinkerke (WV), leg. P. Wijnsouw. Nieuw voor de Belgische fauna en nieuw voor WV.

***Stigmella perpygmaeella* (Doubleday, 1859)** – meidoornhoekmineermot. Eén bladmine op *Crataegus monogyna* (éénstijlige meidoorn) op 28.viii.2018 in Vorstdonkbus te Betekom (VBR), leg. E. Van de Schoot. Nieuw voor VBR.

***Stigmella viscerella* (Stainton, 1853)** – veelkleurige mineermot. Eén mijn met rups op *Ulmus* sp. (iep sp.) op 15.xi.2017 te Ronse (OV), leg. J. Gilbert & G. Groenez. Eén mijn op *Ulmus* sp. (iep sp.) op 15.ix.2018 te Ingelmunster (WV), leg. W. Declercq. Nieuw voor OV en WV.

Noctuidae



Fig. 8. *Ammoconia caecimacula* (Denis & Schifferrmüller, 1775), 9.ix.2018, Rocherath, © C. Steeman.

***Ammoconia caecimacula* (Denis & Schifferrmüller, 1775)** – nazomeruil (fig. 8.). Eén ex. in Vallée de la Holzwarche te Büllingen (LG) op 9.ix.2018, leg. Werkgroep Bladmineerders. Dit is een zeer verrassende locatie voor de eerste vondst in meer dan drie decennia in België, omdat de vlinder in onze contreien geassocieerd wordt met droge graslanden. In Nederland is het een soort die lokaal gevonden wordt in de Hollandse duinen en op de Veluwe, in de Kempen vloog de soort vroeger op droge heide.

***Amphipoea lucens* (Freyer, 1845)** – hoogveenvlekkuil. Zekere bevestiging dat deze zeer typische hoogveensoort lokaal nog zeer goed vertegenwoordigd is op het plateau van de Hoge Venen. Honderden exemplaren op *Molinia caerulea* (pijpstrootje) in het Fagne Wallonne rond Baraque Michel (LG) op 11.viii.2018, leg. en det. T. Sierens; maar ook waargenomen in de venen van de Petite Rür

(LG), drie ex. op 24.vii, leg. S. Wullaert *et al.*, gen. det. S. Wullaert, 14 en 15.viii respectievelijk 2 en 21 ex. leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. C. Steeman & D. De Groot (fig. 9).



Fig. 9. *Amhipoea lucens* (Freyer, 1845), 24.vii.2018, Petite Rür (LG), © C. Steeman.

***Amhipyra perflua* (Fabricius, 1787)** – grote piramidevlinder. Lokaal in de Gaume (LX) verbazingwekkend grote aantallen van deze doorgaans zeldzame soort die normaal slechts in kleine aantallen gezien wordt (tot 64 ex. in het Bois de Guéville, Torgny op 13.vii.2018, leg. C. Steeman *et al.*).

***Aporophyla australis* (Boisduval, 1829)** – geveerde witvleugelluil. Eén ex. op 28.vi.2018 in Jemappe-sur-Sambre (NA), leg. P. Lorand. Enigmatische vondst ver buiten het bekende Belgisch areaal (Scheldepolders en kust) en de normale vliegtijd (september). Nieuw voor NA.

***Eugnorisma glareosa* (Esper, 1788)** – grijze herfstuil: één ex. op 24.ix.2016 te Zichem (VBR), leg. M. Herremans. Nieuw voor VBR.



Fig. 10. *Eugraphe sigma* (Denis & Schifferrmüller, 1775), 6.vi.2018, Chaudfontaine (LG), © G. Dailly.

***Lycophotia molothina* (Esper, 1789)** – grijze heide-uil. Ontdekking van een goede populatie in Arlon-Toernich van deze in heel Europa sterk achteruitgegane en bedreigde heidesoort (LX, 4.vi.2018, leg. Werkgroep Bladmineerders).

***Noctua orbona* (Hufnagel, 1766)** – zwartpuntvolgeling. Eerste zekere vaststelling van de soort aan de Belgische kust. Eén ex. in Ter Yde, Oostduinkerke (WV) op

20.v.2018, leg. Werkgroep Bladmineerders.

***Plusia putnami* (Grote, 1873)** – moerasgoudvenstertje. Eén ex. op 30.vii.2016 in Oedelem (WV), leg. R. Hullebusch. Eerder was de soort al zeer zeldzaam aangetroffen in het Waasland en Zeeuws-Vlaanderen. Het hoofdverspreidingsgebied van de soort in de Benelux blijven de heidegebieden van de Kempen en de polder-en veengronden van Noord Nederland. Nieuw voor WV.

***Spodoptera littoralis* (Boisduval, 1833)** – katoenuil. Pestsoort op verschillende soorten gecultiveerde fruit en groenten in Afrika en het Midden-Oosten, ook op verschillende plaatsen aan de Middellandse Zee aanwezig, zoals aan de Côte d'Azur. Soms worden exemplaren in West-Europa waargenomen, waarbij het doorgaans onduidelijk is in welke mate het gaat om geïmporteerde dieren of incidentele migranten die op eigen kracht naar hier geraakt zijn. De soort is op 17.ix, 19.ix (twee ex.) en 20.ix in eenzelfde tuin in Hoogdele (WV) waargenomen (leg. W. Declercq; fig 11), elders zijn er dit jaar geen waarnemingen bekend uit België of Nederland. Voor zover bekend de eerste waarnemingen in België, maar waarschijnlijk adventief.



Fig. 11. *Spodoptera littoralis* (Boisduval, 1833), 19-ix-2018, Hoogdele (WV), © W. Declercq.

Notodontidae

***Clostera anastomosis* (Linnaeus, 1758)** – roestbruine wapendrager. Eén ex. op 8.ix.2018 in Tilff (LG), leg. F. Schmitz. Deze in West-Europa achteruitgaande soort bereikt vermoedelijk de grens van haar areaal in Belgisch Lotharingen. Dit exemplaar betreft waarschijnlijk een zwerver.

Oecophoridae

***Pleurota bicostella* (Clerck, 1759)** – gemsmot. Eén ex. op 20.vi.2018 te Sint-Amandsberg nabij Gent (OV), leg. E. Thoen. Nieuw voor OV.

***Schifferrmuelleria schaefferella* (Linnaeus, 1758)** – zilverstraalmot. Eén ex. op 17.v.2017 in Bossen Lindeveld te Beernem (WV), leg. A. De Ketelaere. Eén ex. op 04.vi.2018 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor WV en LX.

Psychidae

***Bankesia douglasii* (Stainton, 1854)** – voorjaarszakdrager. Eén ex. op 19.iii.2016 te Marcourt (LX), leg. D. Sloodmaekers. Nieuw voor LX.

***Pachythelia villosella* (Ochsenheimer, 1810)** – grote reuzenzakdrager. Eén zak op 03.vi.2018 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders (fig 12). Nieuw voor LX.



Fig. 12. *Pachythelia villosella* (Ochsenheimer, 1810), 03.vi.2018, Arlon-Toernich (LX), © C. Steeman.

Pterophoridae

***Agdistis bennetii* (Curtis, 1833)** – lamsoorvedermot. Eén ♂ op 22.vii.2018 te Tienne Breumont te Nismes (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Het is uitzonderlijk dat een soort die gebonden is aan *Limonium vulgare* (lamsoor) landinwaarts is te vinden. Volgens Gielis (1996) kan de soort ook op gecultiveerde lamsoor voorkomen. In Denemarken heeft de soort zelfs de neiging om te migreren. Nieuw voor NA.

Pyralidae

***Ancylotis oblitella* (Zeller, 1848)** – leervlek-mot. Eén ex. op licht op 07.vii.2018 te Zemst (VBR), leg. E. Lauwers *et al.* Eén ex. op 05.viii.2018 te Ovifat (LG), leg. F. Mennes. Eén ex. op 07.viii.2018 te Diepenbeek (LI), leg. J. Verstraeten. 2018 was blijkbaar een goed jaar met veel waarnemingen van deze zeer zeldzame trekker. Nieuw voor VBR, LG en LI.

***Ephestia parasitella* Staudinger, 1859** – zuidelijke bladvreter: één ♂ op 02.vii.2018 te Harnoncourt (LX), leg. C. Steeman & S. Wullaert, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LX.

***Hypsopygia nostralis* (Guenée, 1854)**. Eén ex. op licht op 22.vii.2017 te Edegem (AN), leg. L. Janssen, det. T. Muus. Deze Noord-Amerikaanse soort is meer dan waarschijnlijk door import hier terecht gekomen. Is tevens de eerste waarneming in Europa (fig. 13). **Nieuw voor België en AN.**

***Phycitodes albatella* (Ragonot, 1887)** – grootvlek-weidemot. Eén ♂ op 02.vii.2018 te Harnoncour (LX), leg.

S. Wullaert & C. Steeman, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.



Fig. 13. *Hypsopygia nostralis* (Guenée, 1854), 22.vii.2017, Edegem (AN), © L. Janssen.

***Phycitodes binaevella* (Hübner, 1813)** – weidemot. Eén ♂ op 25.vii.2017 te Torgny (LX), leg. D. De Groote & C. Steeman, gen. det. D. De Groote. Eén ex. op 15.vii.2018 te Sclaingneaux (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. R. Recour. Nieuw voor LX en NA.

Scythrididae

***Enolmis acanthella* (Godart, 1824)** – korstmosdikkopmot. Eén ex. op 03.vi.2018 te Stockay nabij Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck *et al.* Nieuw voor LG.

***Scythris crassiuscula* (Herrich-Schäffer, 1855)** – zonneroosjesdikkopmot. Eén ♂ op 02.vi.2018 te Tienne des Vignes nabij Resteigne (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

***Scythris potentillella* (Zeller, 1847)** – tijmdikkopmot. Eén ♀ op 03.vi.2018 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Sesiidae

***Bembecia ichneumoniformis* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – klaverwesplinder. Een reeks vondsten in De Gavers te Harelbeke (WV), vanaf 25.vi.2018 (leg. W. Dekoninck *et al.*) en in Geluwe (30.vii.2018, leg. P. Debeuf). Nieuw voor WV.

Tineidae

***Infurcitinea teriolella* (Amsel, 1954)** – Italiaans zandkroeskopje. Eén ex. op 01.vii.2015 te Gent (OV), leg. W. Tamsyn. Eén ex. op 20.vi.2016 te Overpelt (LI), leg. G. Van Hertum. Eén ex. op 17.vi.2018 te Erpion (HA), leg. T. Deroover. Nieuw voor OV, LI en HA.

***Monopis imella* (Hübner, 1813)** – egaal kijkgaatje. Eén ex. op 24.v.2018 te Sint-Amandsberg nabij Gent (OV), leg. E. Thoen. Nieuw voor OV.

***Nemaxera betulinella* (Fabricius, 1787)** – oranjebruin kroeskopje. Eén ex. op 25.v.2017 in Rue du Poncé te Waimes (LG), leg. H. Paye. Nieuw voor LG.

***Oinophila v-flava* (Haworth, 1828)** – wijnkeldermot. Eén ex. op 09.vi.2016 te Handzame nabij Kortemark (WV), leg. D. Pollet. Vijf ex. op 11.ix.2016 in Pairi Daiza te Cambron-Casteau (HA), leg. F. Van de Meutter. Eén ex. op 21.vii.2018 te Vilvoorde (VBR), leg. O. Deplus. Nieuw voor WV, HA en VBR.

***Trichophaga tapetzella* (Linnaeus, 1758)** – roomtipje. Eén ex. uitgekweekt uit braakballen van Kerkuil op 18.iii.2018 te Westkapelle (WV), leg. K. Van Damme. Nieuw voor WV.

Tortricidae

***Acleris abietana* (Hübner, 1822)** – dennenboogbladroller. Eén ex. op 24.xi.2017 te Wavreille (LX), leg. C. Steeman *et al.* Nieuw voor LX.

***Acleris ferrugana* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – lichte boogbladroller. Eén ♂ op 02.vii.2016 te Jabbeke (WV), leg. & gen. det. D. De Groote. Nieuw voor WV.

***Acleris kochiella* (Goeze, 1783)** – iepenbladroller. Eén ♀ op 13.vii.2018 te Torgny (LX), leg. C. Steeman *et al.*, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LX.

***Acleris lipsiana* (Denis & Schiffermüller, 1775)** – grijze boogbladroller. Eén ex. op 31.iii.2017 te Bihain (LX), leg. C. Steeman *et al.* Nieuw voor LX.

***Acleris notana* (Donovan, 1806)** – oranje boogbladroller. Eén rups tussen samengesponnen bladeren van *Betula* sp. (berk sp.) op 23.viii.2014 te Charrière nabij Vresse-sur-Semois (NA), imago verscheen op 19.ix.2014 leg. C. Snyers *et al.* Eén ♂ op 02.iv.2017 te Fagnes de la Petite Rür nabij Waimes (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor NA en LG.

***Aethes piercei* Obratzsov, 1952** – schijnbeemd kroon-smalsnuitje. Eén ex. op 16.v.2017 te Feschaux (NA), leg. C. Steeman. Nieuw voor NA. Volgens sommige bronnen is dit een taxonomische omstreden soort; *A. piercei* wordt soms als extreme variant van *A. hartmanniana* (Clerck, 1759; beemd kroon-smalsnuitje) aanzien.

***Ancylis tineana* (Hübner, 1799)** – bruine haakbladroller. Twee ex. op 15.vii.2018 te Sclaigheaux nabij Andenne (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor NA.

***Apotomis semifasciana* (Haworth, 1811)** – grijze marmerbladroller. Eén ex. op 14.vii.2018 te Sourbrodt nabij Waimes (LG), leg. D. Moonen. Nieuw voor LG.

***Bactra lacteana* Caradja, 1916** – schijnbiesbladroller. Twee ♀ op licht op 26.viii.2016 in Snippenweide te Eine nabij Oudenaarde (OV), leg. D. De Groote *et al.*, gen. det. D. De Groote. Nieuw voor OV.

***Celypha siderana* (Treitschke, 1835)** – kristalbladroller. Eén rups tussen samengesponnen bladeren van *Spirea* sp. op 02.v.2018 te Jemelle (NA), leg. R. Meert. Nieuw voor NA.

***Cnephasia genitalana* Pierce & Metcalfe, 1922** – vale spikkelbladroller. Eén ♂ op 29.vii.2017 in Argilière du Sterreberg te Moeskroen (HA), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor HA.

***Cnephasia pasiuana* (Hübner, 1799)** – moeras-spikkelbladroller. Eén ♂ uitgekweekt vanaf rups op 15.vi.2015 in Nachtegalenpark te Antwerpen (AN), leg. C. Snyers, & gen. det. H. van der Wolf. Twee ex. op 16.vii.2015 te Eine nabij Oudenaarde (OV), leg. & gen. det. D. De Groote. Eén ex. op 19.vi.2016 te Villers-Devant-Orval (LX), leg. D. De Groote *et al.*, gen. det. D. De Groote. Eén ♂ op 28.v.2017 te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour *et al.*, gen. det. R. Recour. Eén ♂ op 15.vii.2018 te Sclaigheaux (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. C. Steeman. Nieuw voor AN, OV, WV, LX en NA.

***Cochylidia heydeniana* (Herrich-Schäffer, 1851)** – fijnstraalbladroller. Eén ♂ op 14.viii.2016 in reservaat De Kijkuit te De Haan (WV), leg. D. De Groote *et al.*, gen. det. D. De Groote. Nieuw voor WV.

***Cochylis molliculana* Zeller, 1847** – dubbelkelkbladroller. Eén ex. op 16.ix.2016 te Neerijse (VBR), leg. V. Ralph. Nieuw voor VBR.

***Dichrorampha alpinana* (Treitschke, 1830)** – brede geelvlek wortelmot. Eén ♂ op 05.vii.2016 te Ronse (OV), leg. D. De Groote *et al.*, gen. det. D. De Groote. Nieuw voor OV.

***Endothenia pullana* (Haworth, 1811)** – moeras kuifbladroller. Eén rups in stengel/wortelstok van *Stachys palustris* (moerasandoorn) op 05.v.2017 te Frasnes (NA), leg. R. Meert, bevestiging T. Muus. Nieuw voor NA.

***Epinotia signatana* (Douglas, 1845)** – bruine oogbladroller. Eén ex. op 18.vi.2005 in Groot Broek te Kinrooi (LI), leg. C. Steeman *et al.* Nieuw voor LI.

***Eriopsela quadrana* (Hübner, 1813)** – stuifmeelbladroller. Eén ex. op 16.v.2017 in Marais d'Harchies te Hensies (HA), leg. P. Jenard. Nieuw voor HA. Een veertigtal rupsen werden gevonden op *Solidago virgaurea* (echte guldenroede) op 12.vi.2018 te Petigny (NA), leg. R. Meert. Nieuw voor HA en voor NA was het geleden van voor 1980 dat deze zeldzame soort nog werd gevonden.

***Eucosma balatonana* (Osthelder, 1937)** – bitterkruidknoopvlekje. Eén ♂ op licht op 27.v.2018 in Vallei van de Zwarte Beek te Koersel (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Eén ♂ op 03.vi.2018 in Tienne des Vignes te Resteigne (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders, beide gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI en LX.

***Gynnidomorpha alismiana* (Ragonot, 1883)** – alismbladroller. Eén rups in *Alisma plantago-aquatica* (grote waterweegbree) op 27.ix.2018 in Grande Espierres te Dottignies nabij Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Gynnidomorpha vectisana* (Humphreys & Westwood, 1845)** – zwarstipbladroller. Eén ex. op 20.vii.2016 in IJzermondig reservaat te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour *et al.*, gen. det. T. Muus. Nieuw voor WV.

***Grapholita gemmiferana* Treitschke, 1835** – egaalvlakbladroller. Eén ♀ op 09.vi.2018 te Torgny (LX),

leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

***Grapholita pallifrontana* (Lienig & Zeller, 1846)** – hokjespeulbladroller. Eén ex. op 09.vi.2018 te Aywaille (LG), leg. B. Mosbeu. Nieuw voor LG.

***Gypsonoma nitidulana* (Lienig & Zeller, 1846)** – grijze populierenbladroller. Eén ex. op 13.v.2018 in Nationaal Park Hoge Kempen (LI), leg. J. Gorissen, gen. det. S. Wullaert. Het was geleden van voor 1980 dat deze soort nog werd gezien, nieuw voor LI.

***Lobesia littoralis* (Westwood & Humphreys, 1845)** – strandkruidbladroller. Eén ex. op 10.ix.2018 te Moeskroen (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

***Pammene gallicolana* (Lienig & Zeller, 1846)** – galdwergbladroller. Eén ♀ op 05.viii.2018 in Vallée du Glain te Bovigny (LX), leg. J. Dewulf *et al.*, gen. det. D. De Groote. Nieuw voor LX.

***Pammene populana* (Fabricius, 1787)** – populierendwergbladroller. Eén ♀ op 07.viii.2018 in Vallee van de Laclaireau te Ethe (LX), leg. & gen. det. C. Steeman. Nieuw voor LX.

***Pelochrista caecimaculana* (Hübner, 1799)** – knoopkruidknoopvlekje. Vijftiental ex. op 21.vi.2018 te Stockay nabij Saint-Georges-sur-Meuse (LG), leg. P. Vanmeerbeeck *et al.* Nieuw voor LG.



Fig. 14. *Pelochrista caecimaculana* (Hübner, 1799), 21.vi.2018, Stockay, © P. Vanmeerbeeck.

***Phalonidia gilvicomana* (Zeller, 1847)** – gemaskerde bladroller. Eén ex. op 02.viii.2018 in Mont des Pins te Bomal-sur-Ourthe (LX), leg. D. Gailly. Nieuw voor LX.

***Phalonidia udana* (Guenée, 1845)** – wederik- te Büllingen (LG), leg. C. Steeman & S. Wullaert. Eén ♂ op bladroller. Eén ♂ op 27.v.2018 in Vallée de la Holzwarhe 08.vii.2018 in Abeekvallei te Reppel nabij Bocholt (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders, beide gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG en LI.

***Strophedra weirana* (Douglas, 1850)** – beukenbladroller. Eén ex. op 27.v.2017 te Lanzerath nabij Manderfeld (LG), leg. E. Thoen *et al.* Nieuw voor LG.

***Thaumatotibia leucotreta* (Meyrick, 1913)** – Afrikaanse fruitmot. Eén ex. op 16.x.2018 te Merksem (AN), leg. G. De Prins. Van deze invasieve soort, die waarschijnlijk geïmporteerd is vanuit Afrika met fruit, is nog één waarneming bekend van OV in 2016, leg. D. De Groote. Nieuw voor AN.

Yponeuteutidae

***Zelleria oleastrella* (Millière, 1864)** – olijfmineermot. Eén ex. op 08.viii.2018 te Cambron-Casteau (HA), leg. B. Van Camp. Nieuw voor HA.

Ypsolophidae

***Scythropia crataegella* (Linnaeus, 1767)** – doornspinnertje. Eén ex. op 21.vii.2013 te Longlier (LX), leg. B. Molitor. Nieuw voor LX.

Dankwoord

Wij danken de vele waarnemers die hun waarnemingen doorgaven aan waarnemingen.be (op basis waarvan dit artikel voor een goed deel tot stand kwam). Bijzondere dank ook aan wie ons attenteerde op bijzondere vondsten en meldingen: o.a. J.-Y. Bagnée, S. Claerebout, D. De Groote, J. Dewolf, D. Sierens, P. Vanmeerbeeck en S. Wullaert.

Dank aan W. Declercq, D. Gailly, L. Janssen en P. Vanmeerbeeck en voor het gebruik van foto's.

W. De Prins, W. Ellis, C. Gielis, K. Larsen, T. Muus, M. Prick, H. van der Wolf, S. Wullaert en E. van Nieukerken worden bedankt voor de determinatie van enkele moeilijk te determineren soorten.

Tevens worden de validators van waarnemingen.be, en in het bijzonder L. Janssen en W. Veraghtert, hartelijk bedankt voor hun zeer gewaardeerde medewerking.

Bibliografie

- De Prins W. 2016. Catalogus van de Belgische Lepidoptera. — *Entomobrochure* 9: 1–279.
- De Prins W., Steeman C., De Prins G., De Prins J., Garrevoet T., Meert R., Sierens T., Vanstraelen Z., Verboven A. & Wullaert S. 2018. *Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*. — <https://projects.biodiversity.be/lepidoptera/> [bezoekt op 30 december 2018].
- Gaedike R. 2015. Tineidae I, (Dryadaulinae, Hapsiferinae, Euplocaminae, Scardiinae, Nemapogoninae and Meessiinae). — In: Karsholt O., Mutanen M. & Nus, M. (eds.). *Microlepidoptera of Europe, Volume 7*. — Brill, Leiden. pag 158.
- Gaedike R. 2007. New and poorly known Lepidoptera from the West Palaearctic (Tineidae, Acrolepiidae, Douglassiidae, Epermeniidae). — *Nota lepidopterologica* 29 (3/4) 159–176.
- Gielis C. 1996. *Pterophoridae, Microlepidoptera of Europe, Volume 1*. — Apollobooks, Stenstrup, 1–222.
- www.fauna-eu.org
- www.waarnemingen.be
- www.waarneming.nl